

Energie & Klimaat:

nme | natuur & milieu educatie

Ontdek de kracht van educatie

Duurzaamheid staat bij gemeenten hoog op de agenda. Volgens de VNG gaat zelfs 95 procent van de coalitieakkoorden in op dit thema. Rond het thema 'Energie & Klimaat' worden maatregelen en plannen genoemd zoals verdubbeling van het duurzaam energiegebruik, de aanleg van energie-efficiënte openbare verlichting of de bouw van een compleet klimaatneutrale straat. De ambities binnen de lokale en provinciale overheid zijn groot. Energie- en klimaatbeleid krijgt prioriteit en gemeenten pakken hun verantwoordelijkheid overtuigend op.

Uiteraard moet geïnvesteerd worden in technische oplossingen om klimaatdoelen te verwezenlijken. Voor duurzaam resultaat is echter meer nodig. Energie- en klimaatbeleid kan niet zonder de inspanningen en betrokkenheid van burgers, bedrijven en instellingen. Maar hoe is die betrokkenheid te realiseren? Educatie is hierop het krachtige antwoord. Ontdek het programma Natuur- en milieueducatie (NME) en de kansen van educatie als beleidsinstrument!

Energie- en klimaatbeleid kan niet zonder de inspanningen en betrokkenheid van burgers, bedrijven en instellingen.

Kracht van educatie

Educatie zorgt voor kennis en begrip. Kennis over onze energiebronnen en klimaateffecten biedt aan scholieren, studenten, bewoners en werknemers een basis voor concreet energiebesparend gedrag en klimaatbewust handelen. Educatie is een effectief middel om de lokale gemeenschap bij uw ambities te betrekken, een voorwaarde om uw beleidsdoelen te kunnen realiseren. Zichtbaar en resultaatgericht.

Werken aan energiebesparing op scholen

Veel provincies en gemeenten maken werk van energiebesparing in overheidsgebouwen, zoals scholen. Daarbij gaan energiebesparing en een schoon en gezond binnenklimaat hand in hand. Er zijn goede lesmaterialen en methodieken beschikbaar om leerlingen te laten werken aan energiebesparing op hun eigen school. Samen met concrete energiebesparende maatregelen vermindert de school hierdoor haar energiekosten en wordt het binnenklimaat beter. Leerlingen worden zich bewust van wat zij kunnen bijdragen. Niet alleen op school, maar ook thuis. De provincies Noord-Holland en Zuid-Holland werken in dit kader met het lespakket 'Energieke Scholen' voor het basisonderwijs. Voor het voortgezet onderwijs is 'De Energieke Leerschool' in ontwikkeling. De provincies Overijssel, Noord-Brabant en Zuid-Holland dragen bij aan deze ontwikkeling en aan de implementatie in het voortgezet onderwijs.

Kracht van jeugd en jongeren

Leren over energie en klimaat is investeren in de toekomst van onze kinderen. Hun toekomst vereist een andere manier van omgaan met energie en klimaat. Educatie is het instrument bij uitstek om jeugd en jongeren daarmee vertrouwd te maken. Dat gebeurt binnen de school, in lessen, buiten de school, in de huiselijke omgeving of in de werksituatie.

Van lessen over duurzame energie op de basisschool tot aan het toepassen van duurzaamheidsprincipes in beroepsopleidingen. Bovendien kunnen jongeren direct bijdragen aan beleidsdoelen voor energiebesparing en de implementatie van duurzame energie.

Kracht van het arrangement

Het programma NME ondersteunt het werken in 'arrangementen'. In een arrangement werken partijen samen om lokaal invulling te geven aan educatie over een NME-thema voor specifieke doelgroepen. NME koppelt daarbij de educatieve doelstelling aan bijvoorbeeld de wens van de provincie of gemeente om haar bewoners vaker te betrekken bij besluitvorming. Het werken in NME-arrangementen leidt tot effectieve samenwerkingsverbanden en nieuwe perspectieven. Door te beginnen met de 'vraag' van de eindgebruikers (bijvoorbeeld scholen met hun vraag naar goed lesmateriaal) en te denken vanuit het belang van anderen (bijvoorbeeld het realiseren van energiebesparing of het bereiken van lokale klimaatdoelen), ontstaan NME-activiteiten die voor iedereen concrete meerwaarde opleveren. Slimme coalities dus.

25 jaar Flevoland

In 2011 bestaat de provincie Flevoland 25 jaar. Tijd om terug te blikken, maar ook om vooruit te kijken. De provincie wil jongeren op een blijvende manier betrekken bij vraagstukken over duurzaamheid en gebiedsontwikkeling. Jongeren dragen bij aan het formuleren van ambities en werken creatieve en concrete ideeën uit. Ze presenteren hun ideeën aan het provinciebestuur. De provincie leert hierdoor wat jongeren belangrijk vinden en de jongeren leren over duurzaamheid in de maatschappelijke context. In dit arrangement is gekozen voor een lichte werkvorm. Slim gekozen contactmomenten tussen de gedeputeerde en scholen verkleinen de afstand tussen bestuurders en burgers, in dit voorbeeld de jongeren. Het jaarlijkse contact maakt het proces interactief en zorgt voor de continuïteit.

Eenvoudig aan de slag

De praktijk leert dat het relatief eenvoudig en voordelig is om uw energie- en klimaatbeleid te verbinden aan educatie. Een aantal tips laat de laagdrempeligheid van NME als beleidsinstrument zien.

tip 1:

Neem bestaand beleid als uitgangspunt

Welke wensen en doelen zijn geformuleerd in uw regio? Welke energie- en klimaatprojecten lopen in uw regio of staan gepland? Ga vervolgens na welke rol educatie kan spelen om deze trajecten te versterken. Doe dat door bij doelgroepen (scholen basis- en voortgezet onderwijs, buurtgroepen, wijkverenigingen, woningcorporaties, etc.) te polsen welke vraag zij hebben op dit terrein. Hieruit volgen de haakjes voor uw educatiespoor.

Straat van de toekomst

Hoe duurzaam zijn publieke buitenruimtes? In Rotterdam loopt het initiatief 'Straat van de Toekomst'. In deze pilot geeft Gemeentewerken Rotterdam met eindgebruikers invulling aan duurzaamheid in publieke ruimtes, zoals straten en pleinen. Een van de belangrijkste doelen van het arrangement is dat andere partijen de geleerde lessen leren toepassen. Op deze wijze zorgt de pilot voor spin-off en dus voor meer duurzaam ingerichte buitenruimtes. Gemeentewerken Rotterdam onderzoekt hoe onder meer door educatie deze spin-off gecreëerd kan worden.

tip 2:

Gebruik bestaand educatiemateriaal en sluit aan op lopende initiatieven

In Nederland is veel en goed educatief materiaal beschikbaar waarmee jongeren actief aan de slag kunnen. Dit biedt ook een goede basis om er lokaal toegesneden maatwerk van te maken door lokale experts (docenten of medewerkers van NME-centra in uw gemeente).

Het programmabureau NME wijst u graag op bestaand NME-materiaal en op initiatieven die al lopen. Bezoek eens onderstaande websites: www.wikiwijs.nl (zoekmachine voor het onderwijs); www.duurzaamheid.kennisnet.nl (themasite voor het onderwijs); www.kennisvoornme.nl (zoekmachine voor NME-professionals).

'Educatie is een effectief middel om de lokale gemeenschap bij uw ambities te betrekken, een voorwaarde om uw beleidsdoelen te kunnen realiseren.'

De toekomst vereist een andere manier van omgaan met energie en klimaat. Educatie is het instrument bij uitstek om jeugd en jongeren daarmee vertrouwd te maken.

tip 3:

Doe niet te veel alleen en zoek samenwerking

Veel gemeenten werken in regionaal verband samen aan klimaatbeleid. Daarnaast hebben veel gemeenten een actief NME-beleid. Samenwerking met andere gemeenten zorgt ervoor dat kosten voor educatiemateriaal gedeeld kunnen worden en dubbele initiatieven voorkomen worden. Het uitwisselen van wensen en ideeën levert in praktijk al direct winst op. Werk samen en stem uw activiteiten af met omliggende gemeenten en de provinciale NME-coördinatoren (kijk voor een overzicht op www.nme.nl).

tip 4:

Maak een afspraak het programmabureau NME

Het programmabureau NME is bekend met veel goede voorbeelden en initiatieven. Op basis van uw wensen denken we mee over mogelijke educatie-initiatieven in uw regio. Het bureau biedt u professionele begeleiding en ondersteuning bij het proces van samenwerking en realisatie. Bovendien kan het programmabureau NME uw educatiebudget verdubbelen. Meer informatie hierover vindt u op www.nme.nl.

Het programmabureau NME helpt!

- Stap 1: Inventariseer geplande en lopende energie- en klimaatprojecten.
- Stap 2: Ga na hoe educatie dat traject kan versterken.
- Stap 3: Maak een afspraak met het programmabureau NME, we komen graag bij u langs.

'Het programma NME werkt met cofinanciering tot maximaal 50 procent van de totale subsidiabele kosten van een arrangement.'

Over het programma NME

Het programma NME stimuleert lokale initiatieven en ondersteunt samenwerking tussen verschillende partijen. Het gaat om bestuurders, eindgebruikers (waaronder onderwijs), NME-aanbieders en partijen uit andere sectoren als gezondheidszorg, welzijn of veiligheid. Dit gebeurt in zogenoemde arrangementen. Door te beginnen met een bestuurlijke vraag of de vraag van een school en te denken vanuit het belang van anderen, ontstaan NME-activiteiten die voor iedereen concrete meerwaarde opleveren.

Cofinanciering

Het programma NME werkt met cofinanciering tot maximaal 50 procent van de totale subsidiabele kosten van een arrangement. Zowel geld als menskracht komen in aanmerking voor cofinanciering. Aanvragen kunnen ingediend worden tot 1 december 2011. Arrangementen moeten 31 december 2012 afgerond en volledig verantwoord zijn. Wees er dus snel bij, want alleen in deze periode kunnen wij uw educatiebudget verdubbelen.

We zijn geïnteresseerd in uw ideeën en maken graag een afspraak om de mogelijkheden voor een arrangement te verkennen. Aarzel niet om een initiatief in te zenden of contact met ons op te nemen.

Meer informatie over de inhoudelijke ondersteuning van Agentschap NL bij lokaal klimaatbeleid vindt u op www.agentschapnl.nl/gemeenten.

Meer informatie over het programma NME en over het vormen van arrangementen vindt u op www.nme.nl.

Het programma NME is een gezamenlijk initiatief van het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, het ministerie van Infrastructuur en Milieu en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Programmabureau NME

Croeselaan 15
Postbus 8242
3503 RE Utrecht
(088) 602 72 10

Voor meer informatie: www.nme.nl